

HORNICKÉ MUZEUM PŘÍBRAM

Příbram – Březové Hory

BERGBAUMUSEUM PŘÍBRAM

Příbram – Březové Hory

MINING MUSEUM PŘÍBRAM

Příbram – Březové Hory

Náměstí Hynka Kličky 293, Příbram VI – Březové Hory, 261 01 Příbram I, Česká republika

tel.: +420 318 626 307, +420 318 633 138, +420 318 626 675, +420 318 622 566, fax: +420 313 120 625

e-mail: info@muzeum-pribram.cz, internetové stránky: www.muzeum-pribram.cz

Zpráva o činnosti Hornického muzea Příbram, příspěvkové organizace, za rok 2020

Pracoviště společenských věd

Archeologické pracoviště

- archeologické pracoviště realizovalo **terénní výzkumy** v regionu s ohledem na aktuálně probíhající stavební činnost (např. laténské sídliště v Podmokách, v Ješeticích-Řikově na místě historického obytného objektu transferovaného do Skanzenu Vysoký Chlumeč, v tzv. tvrzi v Krásné Hoře nad Vltavou atd.); uskutečnilo se **zpracování archeologických výzkumů** v podobě laboratorní analýzy a konzervace nálezů ze Rpet, Velké nad Vltavou a Hrachova; ve spolupráci s Biologickou fakultou Jihočeské univerzity České Budějovice byla prováděna **analýza botanických zbytků archeologických nálezů**; v součinnosti s Archeologickým ústavem Jihočeské univerzity České Budějovice se uskutečnily **laboratorní analýzy a konzervování nálezů**; **Archeologický ústav Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích** podpořil v rámci své grantové činnosti **konzervování téměř 1 000 kusů historických mincí** z 16. – 17. století z tzv. „Pokladu z Hrachova“ (nyní ve sbírce HM Příbram); pokračovalo **mapování** výšinných poloh s předpokladem lokalizace pravěkých či středověkých opevněných sídel a tvorba **fotografické databáze**; uskutečnila se **prospekce detektorem kovů** ve významných archeologických lokalitách, **terénní prospekce reliktů** historických popravišť v příbramském regionu a jiné;

- archeologické pracoviště HM Příbram pokračovalo v **zahraniční spolupráci** s **Univerzitou Tübingen, SRN**, při **prvkových analýzách** vybraných předmětů z mladší doby bronzové;

- výsledky archeologických bádání byly průběžně **prezentovány v odborném i populárně naučném tisku** (příprava publikace o depotech mincí s názvem „**Poklad z Hrachova**“) a v dalších tištěných materiálech, formou **přednášek**, dále **exkurzemi**, prostřednictvím **výstav** a podobně; pokračovala **výstava** s názvem „**Pravěk až středověk Krásnohorska z pohledu archeologie**“ ve výstavním sále Městského úřadu Krásná Hora nad Vltavou (18. 9. 2019 – 31. 12. 2022);

- archeolog HM vystoupil s přednáškou na téma „**Čechy v době merovejské**“ na půdě FF UK Praha v rámci cyklu přednášek univerzity 3. věku (3. 1. 2020), 80 účastníků;

- v rámci **přednáškové nabídky** pro školy jako součást projektu „**Školní rok v Hornickém muzeu Příbram**“ (19. ročník) byla na rok 2020 připravena archeologickým pracovištěm a muzejní pedagožkou tato témata přednášek: „**Móda v proměnách staletí**“ (vývoj módních trendů od raného středověku po baroko, móda dámská, pánská, archeologické nálezy s tím související); „**Jídlo a pití v minulosti**“ (jak a co vařili a jedli naši předkové v průběhu staletí od pravěku po novověk); „**Seznamte se s archeologií**“ (odpověď na otázku, co se vlastně skrývá pod pojmem archeologie, archeologický výzkum, co se děje se získanými nálezy, určování datování atd.); „**Zbraně a zbroj**“ (vysvětlující proměny výzbroje a výstroje vojska v středověké a novověké Evropě); zajištění komentované exkurze na známé archeologické lokality Příbramska – Plešivec, Hrazany; workshop a předváděcí dílny ve spolupráci s muzejní pedagožkou s názvem „**Nosil pračlověk košili?**“ (praktická dílna s výkladem o oděvech našich předků, s možností vyzkoušet si různé textilní techniky – tkaní na karetkách, na stavu, předení nití z ovčí vlny atd.) a „**Archeologem rychle a snadno**“ (program seznamující s profesí archeologa a možnost si některé činnosti archeologa sám vyzkoušet); **realizace výše uvedených projektů byla omezena v souvislosti s COVID 19;**

- proběhlo další doplňování **herny pro dílny a workshopy** zaměřené na **archeologickou tematiku**.

Pracoviště Památník Vojna

- **Galerie ORBIS PICTUS: EUROPA v Památníku Vojna** nabídlo následující výstavy: doplnění části **mezinárodní expozice** moderního výtvarného umění takzvaného „**Nekonečného plátna**“ představující kolekci na sebe navazujících obrazů umělců z 16 zemí světa v délce 200 metrů; dále zde byla prezentována další část mezinárodní výstavy s názvem „**Individualita a totalita**“ – soubor děl sochařů 4 postkomunistických zemí střední a východní Evropy (Slovensko, Polsko, Rusko a ČR);

- z **tematických výstav** v Památníku Vojna je možné uvést tyto tituly: „**Ani gram uranu sovětským okupantům**“, události ze srpna roku 1968 v Příbrami na dobových fotografiích a dokumentech dle scénáře ředitele HM (2. 1. – 31.

12. 2020, též on-line); „Poslední bitva 2. světové války v Evropě u Slivice na Příbramsku“, výstava historických dokumentů dle scénáře ředitele HM (2. 1. – 31. 12. 2020, též on-line); „Jiří Sozanský – Vzestup“, sochařské dílo symbolizující touhu člověka po svobodě (2. 1. – 31. 12. 2020); „Osobnosti 1., 2. a 3. odboje“ (2. 1. – 31. 12. 2020); „Kresby z vězení Otmara Olivy“, výběr z děl vzniklých v letech 1979–1981 během internace autora ve věznici Plzeň-Bory v souvislosti s činností Charty 77 (2. 1. – 31. 12. 2020); „Tom Kůs, Ivan Bukovský“, výstava výtvarných děl soudobých autorů (2. 1. – 31. 12. 2020); „Skautská lilie za ostnatým drátem“ (2. 1. – 31. 12. 2020); „SORELA“, výstava dokumentující socialistický realismus v architektuře (2. 1. – 31. 12. 2020); „Nebe vzdálené i blízké“, výstava výtvarných děl věnovaných Jiřímu Stránskému (do 17. 4. 2020); „17. 11. 1939 na VŠB a 17. 11. 1989 na Příbramsku“, výstava historických dokumentů dle scénáře ředitele HM (2. 1. – 31. 12. 2020, též on-line); „30 let demokracie očima dětí“, výtvarné práce dětí příbramských škol na aktuální téma (2. 1. – 31. 12. 2020);
- v souvislosti se **Dnem památky obětí komunistického režimu** (výročí popravy JUDr. Milady Horákové) se konala v Památníku Vojna Mše svatá za oběti totality; akce byla pořádána zdarma a organizována ve spolupráci s Konfederací politických vězňů ČR, Českou křesťanskou akademií, Římskokatolickou farností Březové Hory a dalšími subjekty, mši sloužil P. Robert Cieszkowski (25. 6. 2020);

- HM Příbram zajistilo program **slavnostní premiéry dokumentárního filmu** režiséra Marka Štencla a kolektivu spoluautorů z produkce Story TIME s. r. o. s názvem „**Třicet plus jedna**“ konané v Památníku Vojna, za účasti **hejtmanky Středočeského kraje** a ve spolupráci s Muzeem Podblanicka, p. o. (23. 8. 2020).

- **Dny evropského dědictví** v Památníku Vojna nabídly za zvýhodněné vstupné doprovodný program spojený s prezentací nejzajímavějších památek v expozicích (13. 9. 2020);

- **Den věží (těžních) a rozhleden** v Památníku Vojna Lešetice byl ve znamení komentovaných prohlídek areálu z vyhlídkové věže obslužného objektu, za symbolické vstupné a s možností získání speciálních pohlednic s věžemi a rozhlednami v regionu (28. 9. 2020);

- **Běh pro republiku**, sportovní akce na oslavu výročí vzniku Československé republiky a připomenutí osudů lidí vězněných v někdejší pracovním táboře Vojna, z nichž se někteří pokusili o útěk na svobodu; start a cíl běhu v Památníku Vojna s trasou v délce 5 km; každý rok se uskuteční běh na počest jedné z osobností žalářovaných v době totality na Příbramsku: v r. 2020 Stanislava Svozila atd.; vzhledem k opatřením vlády ČR v souvislosti s COVID 19 byla **akce přesunuta do online prostoru**, hybridní verze proběhla od 25. 10. do 28. 10. 2020; Památník Vojna podobně jako další kulturní instituce byl uzavřen veřejnosti, bylo možné si však prohlédnout v jeho okolí panely Naučné stezky – „Po stopách politických vězňů“ přístupné na trase běhu bez omezení; na několika místech byly zároveň umístěny fotografie někdejších politických vězňů, viz.

<https://www.google.com/maps/d/u/0/viewer?mid=1wS1VGGyngE5zVPH5hkv6tjf5GDk&ll=49.64876447025525%2C14.005508422851562&z=15>; účastníci akce měli možnost:

1. projít nebo proběhnout trať v okolí Památníku Vojna o délce 5 km
2. zaslat jméno, čas a svoji fotku z běhu na e-mail behprorepubliku@gmail.com
3. kdekoliv uběhnout 5 km a informovat o tom muzeu na FB nebo přes messenger: FB Naučná stezka – „Po stopách politických vězňů“
4. trasa pro běh, viz. <https://en.mapy.cz/s/bezagujanu>; všichni, kteří zaslali fotografii, získali on-line startovní číslo se jménem a diplom;

- **Den boje za svobodu a demokracii**, státní svátek na počest událostí 17. 11. z r. 1939 a 1989; v době uzavření muzea z důvodu zhoršené epidemiologické situace bylo možné si prohlédnout ve formě videa on-line s bohatou fotodokumentací dvě výstavy „17. 11. 1939 a 1989 na Příbramsku“ dle scénáře ředitele HM a výstavu „30 let demokracie očima dětí“; dne 17. 11. 2020 se uskutečnil v Památníku Vojna **pietní akt za účasti hejtmanky Středočeského kraje Mgr. Petry Peckové**, náměstkyně hejtmanky Mgr. Martina Kupky, radního pro oblast kultury a památkové péče Jana Jakoba a dalších radních, **jednalo se o první pracovní cestu těchto politiků po jejich zvolení do funkce v rámci Středočeského kraje**;

- HM Příbram se zúčastnilo kampaně s názvem **Muzea a 20. století**, vyhlášené Asociací muzeí a galerií ČR; prezentovány byly výstavy k 17. 11. 1939 a 1989, výstava k 75. výročí konce 2. světové války v Evropě u Slivice na Příbramsku (vše on-line).

Pracoviště historiků nejnovějších dějin

- historikové se v průběhu roku 2020 nadále věnovali dokumentaci událostí **1. a 2. světové války** na Příbramsku a problematice **období totalitního režimu** po únoru 1948; ředitel HM Příbram se zúčastnil slavnostního shromáždění při příležitosti **25. výročí vzniku Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu** služebny kriminální policie a vyšetřování, kde převzal **pamětní medaili za dlouholetou spolupráci** (10. 3. 2020); probíhala pasportizace pomníků a památníků obětí světových válek z příbramského regionu; byly poskytovány **konzultace obcím** v regionu v souvislosti s budováním nových pomníků a památníků světových válek nebo za účelem inovování a opravování stávajících; ředitel HM Příbram přednesl **hlavní projev** v obřadní síni Zámečku-Ernestinum v Příbrami při příležitosti tradičního **pietního shromáždění pořádaného městem Příbram** k uctění památky 16 příbramských občanů popravených v době 2. světové války nacisty v Brandenburku dne 19. 2. 1945 (19. 2. 2020); ředitel HM Příbram přednesl **hlavní projev u pomníků obětem 1. a 2. světové války** v Příbrami, na Březových Horách a na Slivici, (7. 5., 11. 5., 27. 10., 17. 11. 2020); HM Příbram zastoupené ředitelem se podílelo na přípravě textové části a obrazové dokumentace **naučné stezky** s názvem „**Příběh, který vypráví**“, věnované čs. parašutistům vysazeným v době 2. světové války v Brdech u Padrťských rybníků v rámci protinacistického odboje, projekt byl realizován ve spolupráci s Čs. obcí legionářskou, Vojenskými lesy a statky ČR s. p., AOPK ČR, CHKO

Brdy, obcí Věšín a dalšími subjekty; v HM Příbram probíhalo soustřeďování dalších **materiálů z období 2. světové války** a poskytování některých z nich o obětech protinacistického odboje z Příbramska popravených v Brandenburku u Berlína – pro nově budovanou expozici v **Památníku JVA v Berlíně**, Brandenburg-Görden (SRN) s názvem „Gedenkstätten Brandenburg an der Havel I Stiftung Brandenburgische Gedenkstätte“; HM Příbram se podílelo na poskytnutí podkladových materiálů, na konzultacích a vyhodnocení prací studentům škol příbramského regionu v rámci projektu „**Příběhy našich sousedů**“ pořádaného **o. p. s. Post Bellum** při budování sbírky **Paměti národa**; vědeckovýzkumná a badatelská práce historiků byla upřena též k otázkám holocaustu; **mimořádný zájem** byl orientován na historii **pracovních táborů pro odsouzené po únoru 1948**, na životní osudy **politických vězňů** – útěkářů, dějiny 6. brigády Vnitřní stráže ministerstva vnitra, na **letecké mapování lokalit s vězeňskými zařízeními** v místech těžby a zpracování uranu, na osobnosti protikomunistického odporu a odboje; pracoviště historiků Památníku Vojna pokračovalo v rámci vědeckovýzkumné činnosti na zpracování údajů z Přírůstkové knihy Stanice SVS Ostrov (vězeňského zařízení z doby totality), byla řešena historie vězeňského tábora Rovnost, vyšetřovací věznice StB, životní osudy vyšetřovatelů i vyšetřovaných a vězňů, záležitosti agendy Bezpečnostní komise ONV Příbram atd.; pracoviště historiků HM Příbram pokračovalo svojí činností v zapojení do **mezinárodního interdisciplinárního výzkumného projektu „Accessing Campscapes: Inclusive Strategies for Using European Conflicted Heritage“ (iC-ACCESS)** ve spolupráci se **Západočeskou univerzitou Plzeň a univerzitami v Amsterdamu, Barceloně, Berlíně, Stafordu, Trondheimu a s památníky v Bergen – Belsen, Falstad, Jasenovac a Westerborg** se zaměřením na zpracování **dokumentace o pracovních táborech z období totalitních režimů ve 40. a 50. letech 20. století**;

- HM Příbram je od roku 2000 jedním ze spolupořadatelů akce s názvem „**Připomínka poslední bitvy 2. světové války v Evropě na Slivici u Milína**“, tato akce se v r. 2020 v souvislosti s COVID 19 neuskutečnila, ředitel HM pouze přednesl **hlavní projev** v rámci pietního aktu (11. 5. 2020); problematika **75. výročí konce 2. světové války** v Evropě na Slivici byla **prezentována ředitelem HM** též v médiích, např. rozhlase, nebo v pořadu **ČT1 Toulavá kamera, Stalo se před 75 lety, Studio 6, Události, Studio ČT24**; HM Příbram průběžně zpracovávalo **dokumentaci týkající se boje za demokracii a proti totalitním režimům** (ve spolupráci s Konfederací politických vězňů ČR, ÚDV Policie ČR, Ústavem pro studium totalitních režimů Praha, Muzeem III. odboje Příbram, Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR Praha, Národním archivem ČR, Českým svazem bojovníků za svobodu apod.) s možností využití v rámci činnosti Památníku Vojna i mimo jeho rámec;

- HM Příbram se zúčastnilo připomínkových akcí v souvislosti s **výročím okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy 21. 8. 1968 a následnými událostmi v r. 1969** (výstava on-line dle scénáře ředitele HM v Památníku Vojna, komentované prohlídky, články historiků v odborném i denním tisku, relace v rozhlase, televizi a jiné); dne 23. 8. 2020 se v Památníku Vojna Lešetice, pobočce Hornického muzea Příbram, konala **slavnostní premiéra dokumentárního filmu** režiséra Marka Štencla a kolektivu

spoluautorů z produkce Story TIME s. r. o. s názvem „Třicet plus jedna“ za účasti řady hostů v čele s **hejtmankou Středočeského kraje** Ing. Jaroslavou Pokornou Jermanovou; při příležitosti „**Dne boje za svobodu a demokracii 17. 11.**“ byla tato akce v souvislosti s COVID-19 přesunuta do **online prostoru**, výstava dle scénáře ředitele HM Příbram s názvem „**17. listopad 1939 a 1989 na Příbramsku**“ byla prezentována **on-line** a publikována též na www.kudyznudy.cz; uskutečnil se **pietní akt za účasti nové hejtmanky Středočeského kraje Mgr. Petry Peckové, radních a dalších hostů – jednalo se o první pracovní cestu těchto politiků po jejich zvolení do funkce v rámci Středočeského kraje (17. 11. 2020)**;

- pracoviště historiků Památníku Vojna připravilo **cyklus přednášek** na téma „**Uranové vězeňství**“ a „**Těžba uranu nesvobodnými silami**“ pro zájemce z řad žáků a studentů ZŠ, SŠ a také pro dospělé (např. pro Centrum volnočasových aktivit, Svaz tělesně postižených) a podobně; konání těchto přednášek bylo omezeno v souvislosti s COVID 19.

Pracoviště historiků hornictví

- pracoviště historiků hornictví pokračovalo v činnosti zaměřené na studium dobových materiálů, terénní průzkum a shromažďování dokladů týkajících se **báňské historie, dějin montánního podnikání a tradičních řemesel na Příbramsku** (vedle hornictví a hutnictví zejména betlémářství, řezbářství, hračkářství, voskařství, perníkářství a rozárnictví); v rámci konání **31. hornické Prokopské pouti** a **145. výročí dosažení světového rekordu 1 000 m hloubky dolu Vojtěch** připravilo HM Příbram kulturní program s účastí členů šermířského sdružení ADOREA a Divadélka Tomáše Bílka s představením přibližujícím tuto **událost mezinárodního významu** v r. 1875 (5. 7. 2020);

- v rámci odbourávání bariér a pro zkvalitnění návštěvnického provozu hornických expozic připravilo HM Příbram zavedení **tzv. haptických prohlídek** v areálu Ševčinského dolu, určené pro zrakově postižené;

- ve spolupráci s Deutsches Bergbau-Museum Bochum se HM Příbram podílelo na vydání dalšího čísla **Internationale Bibliographie Aufsatzliteratur zur Montangeschichte** (Bibliografie příspěvků z oblasti montánní historie v rámci celého světa), HM Příbram zastoupené ředitelem zpracovává tuto bibliografii za ČR (7. 9. 2020);

- HM Příbram se prezentovalo s tematikou vývoje používání drátěných lan v hornictví - pořádáním dlouhodobé **putovní mezinárodní výstavy** pojmenované „**Zur Geschichte des Drahtseil – Historie drátěných lan**“ dle scénáře ředitele HM, ve spolupráci s Bergarchiv Clausthal-Zellerfeld, SRN; **instalace této výstavy**: v Bergbaumuseum Altenberg, SRN (1. 9. 2019 – 19. 3. 2021);

- HM Příbram zajistilo na základě uzavřené **Partnerské smlouvy s VŠB – TU Ostrava, Fakultou stavební a montáží turistiky a katedrou společenských věd** zpracování **oponentního posudku** k vědecké studii s názvem „ Život a dílo Prof. Václava Vavřince Pošíka v kontextu vývoje elektrotechnického ústavu VŠB v Příbrami“ od autorky Mgr. Mariany Stonišové z katedry společenských věd, VŠB – TU Ostrava, a oponentních posudků k vědeckým studiím s názvem „Prof. Dr. Ing. Jaroslav Jičinský (1870–1959) a VŠB“ a „130 let od narození prof. Dr. mont. Ing. Bohuslava Stočese“ od autora Mgr. Petra Kašinga z Archivu VŠB – TU Ostrava;
- HM Příbram se jako řádný člen zúčastnilo jednání **Středoevropské unie technických muzeí (Middle European Union of Technical Museums - MUT) on-line**;
- HM Příbram se zúčastnilo jako řádný člen **Deutscher Museumsbund**, SRN, jednání této organizace v Saarbrücken, SRN, **on-line** (10. 12. 2020);
- HM Příbram hostilo **delegaci** jednoho z nejvýznamnějších technických muzeí v Evropě, **Vestfálského industriálního muzea v Dortmundu v SRN**, vedené Christianem Bedeschinskim (24. 7. 2020), v souvislosti se zájmem německých partnerů publikovat na stránkách jimi vydávaného odborného recenzovaného časopisu s názvem Industriekultur studii ředitele HM Příbram o historii hutnictví na Příbramsku (viz „Die Eisenhütten in Jince und Komárov“. Industriekultur, Essen 2020, 26. Jahrgang, 93. Heft, Ausgabe 4/2020, s. 38–41.);
- HM Příbram přivítalo delegaci vědeckých pracovníků ze **Zemského technického muzea Mannheim, SRN**, Alberta Gieseler a Margaret Praseyani Gieseler, mezinárodně uznávané **specialisty na historické těžní stroje**, hosté v doprovodu zástupců HM Příbram navštívili strojovny na dole Anna, Vojtěch a 11A Bytíz (29. 8. 2020);
- HM Příbram hostilo účastníky zasedání **Světové asociace zlatokopů** konané v kulturně vzdělávacím centru dolu Anna s prezentací a následnou exkurzí v expozicích muzea v areálu dolu Anna (19. 8. 2020);
- HM Příbram zastoupené ředitelem se podílelo ve spolupráci s Českým klubem zlatokopů, Světovou asociací zlatokopů a městem Nový Knín na pořádání **Mistrovství světa v rýžování zlata v Novém Kníně**, pod záštitou hejtmanky Středočeského kraje (17. 8. – 23. 8. 2020);
- HM Příbram se podílelo ve spolupráci s **Českou národopisnou společností, z. s.** na organizaci vědecké konference s názvem „**Etnologie mezi vědou a politikou**“, konané v kulturně vzdělávacím centru dolu Anna, doplněné o výklad k **historii hornictví** na Příbramsku a exkurzi v expozicích HM Příbram (15. 9. – 17. 9. 2020);

- HM Příbram poskytlo **Státnímu geologickému ústavu Dionýza Štúra v Bratislavě, SR** historické materiály týkající se báňského odborníka Ing. Františka Babánka působícího v 19. stol. na Příbramsku pro připravovanou mapovou aplikaci a publikaci (27. 11. 2020).

Pracoviště etnografů a historiků; Skanzen Vysoký Chlumeč, Muzeum Špýchar Prostřední Lhota, Muzeum zlata Nový Knín

- **etnografické pracoviště** připravilo na rok 2020 v areálu **Skanzenu Vysoký Chlumeč – Muzea vesnických staveb středního Povltaví (MVS) rozšíření expoziční nabídky** veřejnosti o funkční technické a technologické vybavení repliky historické **zděné kovárny z Počepic čp. 66** datované do 19. století s možností návštěvy s průvodcem i samostatně a totéž v expozici včelína ze Sedlčan; došlo k doplnění stálé expozice s názvem „Na skok v jiném století“ situované v obytném objektu z Jíví o **interaktivní výstavníky prvky**; byl **dokončen transfer a znovupostavení** cenného hospodářského **stavení z Mokřan č. p. 13** a obytného **stavení z Ješetic-Říkova č. p. 12** (tyto objekty byly v r. 2018 vykoupěny pro potřeby skanzenu a v r. 2019 byl zahájen jejich transfer), jde o **nejvýznamnější stavební investiční akci muzea v roce 2020**;

- ve **Skanzenu (MVS) Vysoký Chlumeč** byla instalována **krátkodobá tematická výstava** „Vánoce ve skanzenu“, doplněná o informace týkající se **vánočních zvyků a obyčejů** i tradičních řemesel z regionu, jejich prezentace byla omezena v souvislosti s COVID-19 (17. 12. – 20. 12. 2020), a **dlouhodobé tematické výstavy**: „Z výstavby skanzenu ve Vysokém Chlumci“ – stodola z Mašova; „Zemědělské stroje a nářadí ze středního Povltaví I a II“ – stodola ze Záběhlé; „Nejstarší roubené chalupy“ – dům z Mašova; „Lidový malovaný nábytek Sedlčanska“ – dům z Arnoštovic; „Sekery v životě vesnického člověka“ – dům z Mašova; „Orebné nářadí“ – stodola z Mašova; „Historické pračky a mandly“ – špýchar z Počepic; „Truhlářská a sekernická dílna“ – mlýn z Radešic; „Sedlčansko na akvarelech Jana Burdy“ – dům z Obděnic; „Střední Povltaví ve fotografii Čenka Habarta“ – dům z Obděnic; „Malíři středního Povltaví“ – dům z Obděnic;

- v **Muzeu Špýchar v Prostřední Lhotě** a v **Muzeu Vltavy v Chotilsku** se uskutečnily **krátkodobé tematické výstavy**: „Litinové formy“ (Muzeum Křižovnický špýchar Prostřední Lhota, 1. 5. – 31. 10. 2020), výstava fotografií s názvem „Legendární Rallye Paříž – Dakar“ autora Petra Dufka, známého novináře a spisovatele s vazbami na region střední Povltaví; výstava s motoristickým tématem pojmenovaná „50 let od zisku Světové trofeje Československa v Šestidenní motocyklové soutěži“ (29. 8. – 30. 9. 2020); výstava podvodních fotografií s názvem „Nádherný svět ticha“ (Muzeum Vltavy Chotilsko, 16. 5. – 4. 10. 2020); a **dlouhodobé tematické výstavy**: „Zmizelá Vltava“; „Život obyvatel kolem Vltavy“; „Z historie Rytířského řádu Křižovníků s červenou hvězdou“; „Kapličky, kříže a boží muka na Novoknínsku“; „Poutní místa na Příbramsku“; „Z historie hasičských seker“; „Keltské oppidum Hrazany“; „Zlato u Čeliny“ (Muzeum Křižovnický špýchar Prostřední Lhota); „Hrad Ostromeč“ (Muzeum Vltavy Chotilsko);

- v **Muzeu zlata Nový Knín** realizovalo HM Příbram ve spolupráci s Českým klubem zlatokopů doplnění a rozšíření expozice týkající se historie těžby a zpracování zlata na Novoknínsku a Mistrovství světa v rýžování zlata o interaktivní moduly; dále zde proběhla **krátkodobá tematická výstava** s názvem „Novoknínské betlémy“ (24. 11. – 18. 12. 2020), v souvislosti s COVID-19 prezentované **on-line na FB**;

- **nejvýznamnější kulturně společenskou a sportovní akcí bylo** spolupořádání **Mistrovství světa v rýžování zlata** v Novém Kníně včetně zajištění exkurze pro účastníky, přednášky s prezentací ředitele HM o historii hornictví, výjezdního zasedání organizačního štábu a dotisku publikace s názvem „Gold in the Nový Knín Area“ s příspěvkem ředitele HM a archeologa HM (18. 8. – 23. 8. 2020);

- v podmínkách HM Příbram byl již tradičně kladen akcent zejména na otázku **hornického folkloru** a příbramského **betlémářství a řezbářství** (probíhá např. zpracování katalogu příbramských historických řezbářů z 19. stol. – 1. pol. 20. stol. a dokumentace historických i současných betlémů na Příbramsku, spolupráce se Spolkem Příbramští betlémáři, studium příbramské **řezby lidových madon** tzv. zalánského typu, zpracovávání vzpomínek pamětníků a podobně); pozornost byla dlouhodobě věnována též **lidovému loutkářství** s výstupy v podobě **výstav** v hornickém domku a obecně **životu lidí v podbrdských hornických vsích**, například prostřednictvím výstav s názvem „Havíř a les“ (do 31. 8. 2020) a „Když si havíř nosil práci domů“ (5. 9. 2020 – 31. 8. 2021); badatelské projekty byly dále zaměřeny např. na **lidovou výrobu** figurek brdského ducha Fabiána nebo **na zpracování životopisu insitního malíře a horníka** Václava Lexy z Příbrami z přelomu 19. a 20. století a jiné; předmětem zájmu byla též místní výroba hraček, jakož i některá další zdejší **tradiční řemesla** (voskařství, rozárnictví, perníkářství, řezbářství, tiskařství – tisk starých kalendářů, papírových betlémů, svatých obrázků atd.); etnoložka muzea se mimo jiné dlouhodobě zaměřuje na záležitosti týkající se příbramského tiskaře F. A. Höchenbergera – kalendáře z 18. století, dále historička HM Příbram prezentovala **voskařství 3 vzdělávacími programy**, a sice přednáškou a ukázkou práce při Dni řemesel (25. 7. 2020) a o svíčkařství rovněž přednáškou a interaktivní tvůrčí dílnou pro děti ve spolupráci s Národním muzeem (30. 7. 2020); speciální zájem byl upřen k problematice vzniku a prodeje **poutního zboží** v kontextu s dějinami poutního místa Svaté Hory, studiu voskových adjustací pod šturcem, soškám svatých atd.; badatelský zájem směřoval též k problematice **všedního oblečení v 18. a na počátku 19. století**; HM Příbram zastoupené etnoložkou se zúčastnilo jednání ve věci **péče o tradiční lidovou kulturu na území Středočeského kraje** a vytvoření koncepce na další 4 roky, orientované např. na tradiční lidový oděv (16. 6. 2020);

- **soustavná vědeckovýzkumná činnost** z regionálního hlediska byla zaměřena vedle Podbrdsku k **oblasti středního Povltaví** – mimo jiné zpracováním historie staveb přenesených do **MVS Vysoký Chlumeč** a terénní **dokumentací dalších objektů lidového stavitelství**, archivními rešeršemi, studiem kresebných, fotografických, mapových i jiných materiálů atd.;

- pokračovala spolupráce muzea s **dendrochronologickou laboratoří Ústavu nauky o dřevě Mendelovy univerzity Brno** a dalšími odbornými pracovišti;
- **etnologické pracoviště HM Příbram** se dále účastnilo jako partner při řešení projektu podporovaného EU s názvem „**Etnofolk**“ ve spolupráci s **Etnologickým ústavem Akademie věd ČR** realizovaným v rámci programu Central Europe Programme – ERDF s cílem prezentovat na portále „**etnofolk.eu**“ odborné i laické veřejnosti textové a obrazové materiály o lokalitách spojených s lidovou kulturou (hornický domek v Příbrami – Březových Horách, Křížovnický špýchar v Prostřední Lhotě, Skanzen Vysoký Chlumeck);
- HM Příbram a jeho pobočka Skanzen Vysoký Chlumeck v rámci **zahraničních aktivit** navázalo spolupráci s **Freilandmuseum Oberpfalz v Nabburg, SRN**, s cílem výměny zkušeností z oblasti odborné činnosti a vzájemné prezentace veřejnosti prostřednictvím webových stránek obou institucí (15. 10. 2020);
- HM Příbram se stalo na základě usnesení Zastupitelstva Středočeského kraje (č. j. 117-12/2018/ZK z 29. 1. 2018) a usnesení Rady Středočeského kraje (č. j. 049-02/2018/RK z 15. 1. 2018) **členem Asociace pro ochranu a rozvoj lidové architektury, z. s.** (od 19. 4. 2018); etnolog muzea dále spolupracoval se zřizovatelem a dalšími vybranými muzei Středočeského kraje v Odborné komisi pro zápis statků do tzv. „**Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Středočeského kraje**“; etnolog muzea se podílel na přípravě a organizaci IV. ročníku „**Dnů lidové architektury 2020**“, jako odborný garant v rámci Středočeského kraje; HM Příbram reprezentovalo Středočeský kraj rovněž v **Metodickém centru pro muzea v přírodě** – pracovník HM je členem správní rady tohoto centra; etnolog muzea zasedá ve **vědeckých radách** Valašského muzea v Rožnově pod Radhoštěm, Muzea vesnice jihovýchodní Moravy ve Strážnici, parku Rochus v Uherském Hradišti a ve **správní radě Českého svazu muzeí v přírodě**;
- HM Příbram pokračovalo jako řádný člen v činnosti v rámci **České národopisné společnosti**, mimo jiné při **pořádání mezinárodní vědecké konference s názvem „Etnologie mezi vědou a politikou“**, konané v HM Příbram (15. 9. – 17. 9. 2020);
- etnologické pracoviště se zaměřilo na přípravu **výstavy s názvem „Skanzen Vysoký Chlumeck (Vznik a dvě desetiletí budování Muzea vesnických staveb)“** z autorské dílny vedoucího Skanzenu Vysoký Chlumeck s plánem její prezentace v Městském muzeu Sedlčany 8. 4. – 13. 6. 2021, při této příležitosti byla **vydána rovněž propagační brožura**;
- **výsledky etnologických bádání a výzkumů** byly **prezentovány na konferencích a sympoziích**; **výstupy vědeckovýzkumné činnosti** byly průběžně zveřejňovány v **publikačních materiálech, v rámci přednášek atd.**; sledovaná tematika byla nabízena i **laické veřejnosti**, zejména školní mládeži prostřednictvím **interaktivních dílen**, např. při prezentačních akcích ve Skanzenu Vysoký Chlumeck v rámci „**Dne řemesel**“ (25. 7. 2020, 2 000 návštěvníků), při akci „**Pověry a lidová magie**“ (29. 8. 2020, 250 návštěvníků),

„Vánoce ve skanzenu a netradiční prohlídka“ (17. 12. – 20. 12. 2020) nebo jako součást programu „Vánoce v hornickém domku a štědrovečerní šichta v Prokopské štolě na dole Anna“ (7. 12. – 18. 12. 2020), jakož i různými exkurzemi a podobně; i tato činnost byla **zásadně omezena** v souvislosti s **COVID 19** a z části probíhala **on-line**.

Pracoviště přírodních věd

Geologické pracoviště

- s ohledem na **prohlubování profilace muzea** pokračovalo bádání **pracoviště mineralogie, geologie a petrografie** také v této oblasti a výsledky výzkumů byly průběžně nabídnuty formou **přednášek, publikační činností**, např. v článkách do odborných periodik – mimo jiné Mineralogical Magazine, Bulletin Národního muzea a podobně a **krátkodobými tematickými výstavami**: „Křemenné hmoty jižních Čech“, mineralogicko-geologické oddělení v areálu Ševčinského dolu (25. 1. – 31. 12. 2020); pokračoval též **revizní vědecký výzkum minerálů** ze sbírek Hornického muzea Příbram, p. o. (ve spolupráci s Národním muzeem Praha a PřF UK Praha); pokračovalo **fotografování příbramských minerálů** ve sbírce Národního muzea v Praze; pracovník HM věnoval pozornost rovněž **srovnávacímu výzkumu jáchymovských a příbramských minerálů**; byla řešena **geneze příbramských stříbrných bonanz**; ve spolupráci se s. p. DIAMO byla řešena problematika **mineralogie příbramských odvalů**;

- v souvislosti s rekultivací a s likvidací odvalu šachty č. 11A Bytíz příbramského uranového ložiska byla prováděna **dokumentace této lokality** ve vztahu k výskytu **mezinárodně významné selenidové mineralizace**; ve spolupráci s Přírodovědným muzeem Národního muzea byl řešen výzkum zajímavých příbramských rudních minerálů v ČR (viz nedávný nález minerálů příbramitu, bytízitu a pošepnýitu ze skupiny selenidů a hrabákitu a grimmitů ze skupiny arsenidů);

- **HM Příbram převzalo část areálu někdejší uranové šachty č. 11A Bytíz z 50. let 20. století** (strojovnu, turbokompresorovnu a elektrorozvodnu, včetně strojového vybavení) **do majetku Středočeského kraje s právem hospodaření Hornického muzea Příbram, p. o.** (na základě Smlouvy kupní a o zřízení věcného břemene – služebnosti inženýrské sítě, č. S-3249/MJT/2017 z 15. 11. 2017 mezi s. p. DIAMO a Středočeským krajem) a **vytvořilo zde novou pobočku Hornického muzea Příbram s názvem Uranový důl Bytíz (od 1. 3. 2018)**, s cílem uchovat pro příští generace tyto mimořádně cenné doklady největší slávy uranového hornictví u nás; **v roce 2020 zde muzeum realizovalo vlastními silami** částečné stavební opravy **interiéru bývalé elektrorozvodny**, exteriéru **turbokompresorovny**, nátěry **vstupních vrat** do jednotlivých objektů, provedlo **likvidaci kovového odpadu** ze sklepních prostor strojovny a **zemní úpravy areálu**, včetně **vybudování vjezdu, brány** do areálu, **spojovací komunikace** a mnoho dalších prací;

- uskutečnil se sběr dalších velkoformátových vzorků pro připravovanou expozici tzv. „**Geoparku Brd a Podbrdská**“ (v areálu dolu Vojtěch);

- pracovník HM Příbram se zúčastnil **zahraniční mineralogické burzy** v Tucson v USA;
- pro **školní mládež** byly zorganizovány **exkurze** do terénu orientované na **paleontologii a mineralogii** v Brdech; uskutečnilo se též rýžování zlata v Novém Kníně zorganizované pro školy ve spolupráci s Českým klubem zlatokopů.

Botanické pracoviště

- **botanické pracoviště** pokračovalo v realizaci dlouhodobého **floristického a botanického průzkumu Podbrdsku, Brd a středního Povltaví**; probíhal botanický průzkum odvalů bývalých Uranových dolů Příbram; pokračoval sběr rostlinného materiálu a **tvorba herbářových sbírek** s jejich elektronickým zpracováním z lokalit v Brdech, na Hřebenech, Podbrdsku a ve středním Povltaví; byla doplňována **floristická databáze Fldok**; dále probíhala spolupráce s **vědeckými institucemi** (Botanický ústav ČAV v Průhonicích u Prahy, Masarykova univerzita v Brně, Palackého univerzita v Olomouci, Národní muzeum), především v souvislosti s využitím **floristické databáze Fldok** Hornického muzea Příbram a muzejního herbáře (databáze Demus) k doplňování lokalit v databázi Pladias (rody *Agrimonia*, *Antennaria*, *Asplenium*, *Bassia*, *Bunias*, *Cardaminopsis*, *Carex*, *Corothismus*, *Crepis*, *Dianthus*, *Dysphania*, *Echinocystis*, *Eupatorium*, *Euphrasia*, *Festuca*, *Isatis*, *Juniperus*, *Koeleria*, *Lembotropis*, *Monotropa*, *Onopordum*, *Oxycoccus*, *Quercus*, *Rubus*, *Salix*, *Sarothamnus*, *Serratula*, *Silybum*, *Phleum*, *Polygala*, *Rosa*, *Rubus*, *Senecio*);
- uskutečnila se spolupráce s doc. RNDr. B. Trávníčkem Ph.D. (Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého v Olomouci) na doplnění map rozšíření českých a moravských ostružiníků v rámci projektu **Pladias** koordinovaného BÚ ČAV v Průhonicích – poskytování herbářových dokladů z Hornického muzea Příbram k revizi, doplňování údajů do databáze Pladias (průběžně);
 - byly poskytovány konzultace z oblasti ochrany přírody (především **Správě CHKO Brdy** a **AOPK ČR**);
- výsledky botanických bádání byly prezentovány v odborném tisku (Zprávy České botanické společnosti, Bohemia centralis);
- botanické pracoviště i nadále spolupracovalo se vzdělávacími institucemi (ZŠ, MŠ, spolek Děti a rodiče) a formou botanických exkurzí a vzdělávacích programů (**celkem 8 pro 136 osob**) rozšiřovalo žákům vědomosti o přírodě kolem nás, zejména v oblasti botaniky a ekologie.

Zoologické pracoviště

- **zoologické pracoviště** pokračovalo ve **vědeckovýzkumné a badatelské činnosti** s výstupy v podobě organizování **přednášek a terénních exkurzí** – v rámci spolupráci

s příbramskými školami, školkami a dalšími vzdělávacími zařízeními i pro širokou veřejnost, s okruhem přednášek: „Příroda Brd a perspektivy její ochrany v podmínkách CHKO“; „Nejvýznamnější živočichové regionu“; „Naši plazi“; „Naši obojživelníci“; „Naši raci“; téma exkurzí: „Obojživelníci a plazi vybraných lokalit na Příbramsku“; „Raci, mihule, ryby a obojživelníci Příbramska“ a „Plazi Příbramska“; široké veřejnosti byly dále určeny např. terénní exkurze orientované na problematiku ekosystémů ploch využívaných v minulosti armádou; v roce 2020 bylo zorganizováno těchto **5 odborných exkurzí do CHKO Brdy pro 172 osob** – Zoologická exkurze prezentující ekosystémy ploch v minulosti využívaných armádou (Zadní Bahna, EVL Felbabka 6. 6. 2020), Zoologická exkurze zaměřená na ekosystémy ploch v minulosti využívaných armádou + výskyt netopýrů (Zadní Bahna, EVL Rožmitál pod Třemšínem 12. 6. 2020), Exkurze za (převážně vodními) ekosystémy bývalého vojenského cvičiště (Přední Bahna 29. 6. 2020), Netopýří noc na Litavce (18. 9. 2020, společná akce se Společností pro ochranu netopýrů); zoologické pracoviště se opět podílelo na tradičním **zimním sčítání netopýrů**; byla zajištěna aktivní účast při **ochraně a obnově cenných biotopů** či při realizaci **podpůrných opatření pro ohrožené druhy živočichů**;

- **výsledky** zoologických výzkumů **byly publikovány** v odborné literatuře a uplatněny např. v rámci přednáškových **programů** s názvem „**Školní rok v Hornickém muzeu Příbram**“ (19. ročník) – spojených s exkurzemi v terénu;

- pokračovala práce na dokončení vybraných částí „**Záchranného programu pro raka kamenáče**“ a na spoluvytváření standardu „**Ekologicky orientovaná správa vodních toků (EOSVT)**“, se zvláštním zřetelem k morfologickému aspektu jejich stavu – v obou případech ve spolupráci s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR; **v souvislosti s COVID-19 byla veřejnosti prezentována on-line na FB tato činnost:**

1. Sčítání netopýrů na zimovištích
2. Jaro je tady – skokan ostronosý
3. Jaro je tady – skokan štíhlý
4. Snažíme se pomáhat. Tůně aneb několik much jednou ranou;

- pokračovalo **mapování fauny drobných toků na Příbramsku**; probíhalo **monitorování výskytu ohrožených živočichů**, zejména raků, obojživelníků a plazů s následnou prezentací výsledků bádání; pokračovalo **studium ekologie a etologie vybraných druhů** (ve spolupráci s **Přírodovědeckou fakultou UK Praha, ZOO Praha**); uskutečnilo se monitorování lokalit s výskytem raka kamenáče včetně podrobných populačních studií na části vybraných lokalit; probíhaly výzkumy související s výskytem račího moru a prevencí před jeho dalším šířením; pokračovalo mapování a monitoring obojživelníků a plazů; byla zahájena podrobná ekologická studie populace užovky podplamaté na říčce Litavce; probíhalo mapování společenstev vážek z vybraných lokalit Příbramska atd.;

- zoolog pokračoval ve **sbírkotvorné činnosti** (evidence regionální sbírky brouků a sbírky mravenců z CHKO Brdy);

- pokračovala **spolupráce** s dotčenými úřady a institucemi (Krajský úřad Středočeského kraje, MěÚ Příbram, CHKO Brdy, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Ministerstvo životního prostředí ČR aj.), Lesy ČR s. p. (uspořádány **4 terénní exkurze**), Povodí Vltavy s. p. (uspořádány **2 terénní exkurze**), dále spolupráce s městem Rožmitál pod Třemšínem v souvislosti s revitalizací plochy zaniklého rybníka Dolní Masáček, atd., jakož i spolupráce se soukromými subjekty při vytváření opatření vedoucích ke zvyšování biodiverzity.

Pracoviště konzervátorské a restaurátorské

- toto pracoviště zajišťovalo **plnění úkolů spojených s péčí o Sbíрку Hornického muzea Příbram, p. o.** dle požadavků kurátorů jednotlivých podsbírek; uskutečnilo se **restaurování a nakonzervování vybraných sbírkových předmětů**; pokračovalo měření teploty a vlhkosti prostředí v interiérových expozicích muzea i v depozitářích; ve spolupráci se Státním výzkumným ústavem ochrany materiálů Praha a ČVUT Praha pokračovalo řešení projektu s názvem „**Sledování korozní agresivity prostředí zejména v nevytápěných objektech expozic Hornického muzea Příbram**“ (E 3517 BESTPRODUCT – TENEEST); poměrně náročným úkolem bylo konzervování parních těžních strojů ve strojojně dolu Anna a dolu Vojtěch;

- HM Příbram pokračovalo ve spolupráci s **Deutsches Bergbau-Museum Bochum** (nositel projektu) při řešení dlouhodobého mezinárodního projektu s názvem „The EU INTERREG or the CULTURE programme of the European Commission“, zaměřeného na **konzervování a restaurování vybraných hornických památek**;

- konzervátor pokračoval v **digitalizaci starých konzervátorských záznamů**;

- v souvislosti s COVID 19 došlo ke zrušení zasedání Sekce Středočeských konzervátorů, Sekce konzervace kovů a celostátní **konference** konzervátorů;

- pracoviště konzervátora průběžně zpracovávalo v rámci HM Příbram agendu související s **Centrální evidencí sbírek (CES)**, vedení evidence Demus99 a podobně;

- konzervátorské a restaurátorské pracoviště zajišťovalo řadu činností při prezentačních akcích HM Příbram (mimo jiné uskutečnilo **11 tvůrčích dílen** pro děti zaměřených na pečení perníčků, voskařství, betlémářství) a při přípravě výstav či expozic.

Výstavní činnost

Výstavní činnost v roce 2020 v zahraničí (1 výstava), dlouhodobá putovní výstava s názvem „**Zur Geschichte des Drahtseil – Historie drátěných lan**“ dle scénáře ředitele HM, ve spolupráci s Bergarchiv Clausthal-Zellerfeld, SRN; **instalace této výstavy v roce 2020: 1/ Bergbaumuseum Altenberg, SRN (1. 9. 2019 – 19. 3. 2021)**;

Zahraníční výstavy instalované v HM Příbram (celkem 2 výstavy) - v Památníku Vojna, v Galerii ORBIS PICTUS: EUROPA – 1/ prezentace další části mezinárodní výstavy moderního výtvarného umění z 16 zemí světa – tzv. „Nekonečné plátno“ a 2/ výstava sochařských děl umělců z bývalého postkomunistického východního bloku (Slovensko, Polsko, Rusko a ČR) s názvem „Individualita a totalita“;

Tuzemské výstavy z oblasti společenských i přírodních věd dle plánu na rok 2020: 1) „Příbramské betlémy z hornického kraje“ (HM Příbram, do 5. 1. 2020); 2) „Vzestup“, sochařské dílo Jiřího Sozanského symbolizující touhu člověka po svobodě (Památník Vojna, 2. 1. – 31. 12. 2020); 3) „Poslední bitva 2. světové války v Evropě u Slivice na Příbramsku“, výstava historických dokumentů dle scénáře ředitele HM, on-line (2. 1. – 31. 12. 2020); 4) „Ani gram uranu sovětským okupantům“, události ze srpna roku 1968 v Příbrami na dobových fotografiích a dokumentech dle scénáře ředitele HM (2. 1. – 31. 12. 2020); 5) „Osobnosti 1., 2. a 3. odboje“ (2. 1. – 31. 12. 2020); 6) „Kresby z vězení Otmara Olivy“, výběr z děl vzniklých v letech 1979–1981 během internace autora ve věznicí Plzeň – Bory v souvislosti s činností Charty 77 (2. 1. – 31. 12. 2020); 7) „Skautská lilie za ostatním drátem“ (2. 1. – 31. 12. 2020); 8) „SORELA“, socialistický realismus v architektuře (2. 1. – 31. 12. 2020); 9) „17. 11. 1939 na VŠB a 17. 11. 1989 na Příbramsku“, výstava historických dokumentů dle scénáře ředitele HM, prezentováno rovněž on-line a publikováno též na www.kudyznudy.cz (2. 1. – 31. 12. 2020); 10) „30 let demokracie očima dětí“ (vše Památník Vojna, (2. 1. – 31. 12. 2020); 11) „Nebe blízké i vzdálené“, výstava výtvarných děl věnovaných Jiřímu Stránskému (do 17. 4. 2020); 12) „Tom Kůs, Ivan Bukovský“, výstava výtvarných děl soudobých autorů (2. 1. – 31. 12. 2020); 13) „Brdy a Podbrdsko“ (Podbrdské muzeum Rožmitál pod Třemšínem, dlouhodobá výstava zapůjčená HM); 14) „Havíř a les“, výstava lidových plastik ducha Brd Fabiána v hornickém domku (do 31. 8. 2020); 15) „Když si havíř nosil práci domů“, výstava přibližující hornickou lidovou tvořivost (5. 9. 2020 – 31. 8. 2021); 16) „Příbramské stříbro“ (dlouhodobá výstava, mineralogické oddělení HM Příbram); 17) „Příbramit a bytízit“ (dlouhodobá výstava, cáchovna dolu Vojtěch); 18) „Křemenné hmoty jižních Čech“ (25. 1. – 31. 12. 2020), mineralogické oddělení HM Příbram; 19) „Krásy březohorského podzemí“, výstava uměleckých fotografií Františka Slezáka při příležitosti autorových 80. narozenin (cáchovna dolu Vojtěch, do 25. 6. 2020); 20) „Z výstavby Skanzenu ve Vysokém Chlumci“; 21) „Zemědělské stroje a nářadí ze středního Povltaví I a II“; 22) „Nejstarší roubené chalupy“; 23) „Lidový malovaný nábytek Sedlčanska“; 24) „Sekery v životě vesnického člověka“; 25) „Orebné nářadí“; 26) „Historické pračky a mandly“; 27) „Truhlářská a sekernická dílna“; 28) „Sedlčansko na akvarelech Jana Burdy“; 29) „Střední Povltaví ve fotografii Čenka Habarta“; 30) „Malíři středního Povltaví“ (vše dlouhodobé výstavy, Skanzen Vysoký Chlumeč); 31) „Litinové formy“ (Muzeum Křižovnický špýchar Prostřední Lhota, 12. 6. – 31. 10. 2020); 32) „Rallye Paříž – Dakar“, výstava uměleckých fotografií Petra Dufka, známého novináře a spisovatele s vazbami na region střední Povltaví (Muzeum Křižovnický špýchar Prostřední Lhota, 30. 5. – 30. 8. 2020); 33) „50 let od zisku Světové trofeje Československa v Šestidenní motocyklové soutěži“, výstava s motoristickým tématem a o závodnících

pocházejících z regionu (Muzeum Křižovnický špýchar Prostřední Lhota, (29. 8. – 30. 9. 2020); 34) „Zmizelá Vltava“; 35) „Život obyvatel kolem Vltavy“; 36) „Kapličky, kříže a boží muka na Novoknínsku“; 37) „Z historie Rytířského řádu Křižovníků s červenou hvězdou“; 38) „Poutní místa na Příbramsku“; 39) „Z historie hasičských seker“; 40) „Keltské oppidum Hrazany“; 41) „Zlato u Čeliny“ (vše dlouhodobé výstavy, Muzeum Křižovnický špýchar Prostřední Lhota); 42) „Hrad Ostromeč“ (Muzeum Vltavy Chotilsko); 43) „Nádherný svět ticha“, výstava podvodních fotografií převážně z lomů Bořená Hora, Leštinka, Lomeček a dalších (Muzeum Vltavy Chotilsko, 16. 5. – 4. 10. 2020); 44) „Čerpání důlních vod“; 45) „Důl Prokop a Prokopská štola“; 46) „Voda v rudném hornictví Příbramska a využití vodních kol“; 47) „Z historie březohorské úpravny rud“ (vše dlouhodobé výstavy HM Příbram); 48) „Vánoce v hornickém domku“ (7. 12. – 17. 12. 2020); 49) „Příbramské betlémy“ (4. 12. 2020 – 17. 12. 2020, HM Příbram); 50) „Novoknínské betlémy“, též on-line (Muzeum zlata Nový Knín, 24. 11. – 17. 12. 2020); 51) „Kreativní střední Čechy“ (Památník Vojna, 1. 10. – 1. 11. 2020); 52) „Pravěk až středověk Krásnohorska z pohledu archeologie“ (výstavní sál Městského úřadu Krásná Hora nad Vltavou“ (18. 9. 2019 – 31. 12. 2022); **celkem 52 výstav.**

Expoziční novinky

- příprava tzv. **haptických prohlídek** v areálu Ševčinského dolu, pro zrakově postižené, s využitím nově zpracovaných haptických map; **repase a inovace expozice s názvem „Vývoj svislé důlní dopravy na Příbramsku“** situované v šachetní budově Ševčinského dolu.

Prezentace muzea

- prezentace muzea v roce 2020 probíhala jednak na **veletrzích cestovního ruchu** v Brně – GO a REGIONTOUR (16. 1. – 19. 1. 2020), veletrhu cestovního ruchu Slovakiatour Bratislava (23. 1. – 26. 1. 2020) a v Praze – HOLIDAY WORLD & REGION WORLD 2020 (13. 2. – 16. 2. 2020); **ve spolupráci Středočeskou centrálou cestovního ruchu, p. o.** se HM Příbram zúčastnilo prezentační akce s názvem „Road show 2020“ (Ostrava 16. 6. 2020, Plzeň 22. 6. 2020); propagace muzea se uskutečnila také prostřednictvím distribuce tiskových materiálů v **kulturních a informačních střediscích** v tuzemsku i v zahraničí (např. Berlín, Drážďany, Dortmund, Mannheim, Bochum, Freiberg, Teuern, Neukirchen b. Hl. Bl., Banská Štiavnica a další); v tiskových materiálech orientovaných na turistiku a cestovní ruch (s ohledem na marketingový průzkum) byl kladen důraz na klientelu škol, spádovou oblast Prahy a zahraniční kontakty - zejména do Německa, Rakouska, Polska, Slovenska, Holandska a Francie); HM Příbram se snažilo využít i všech dalších možností v rámci záměru **jednotné propagace příspěvkových organizací kultury zřízených Středočeským krajem**; byl realizován projekt **užší spolupráce** s Regionálním muzeem v Jílovém u Prahy, Muzeem Českého krasu Beroun, Sládečkovým vlastivědným muzeem Kladno a ÚAPP Středočeského kraje s názvem „**Fárací knížka**“;

- na základě spolupráce s Českou centrálou cestovního ruchu – CzechTourism vstoupilo HM Příbram partnerskou smlouvou do tzv. **Klubu Kudy z nudy** - s prezentací muzea na cestovatelském portálu tohoto subjektu (www.kudyznudy.cz/Aktivita-a-akce);

- ve spolupráci s ADJUST ART, spol. s r. o. vstoupilo HM Příbram do projektu „**Naladte se na střední Čechy**“ s cílem nabídnout v r. 2020 komplex materiálů s pozváním do Hornického muzea Příbram (speciální www stránky, billboardová kampaň, citylight, mapy, vizitky, letáky, plakáty atd.).

Propagace muzea v médiích a spolupráce s dalšími subjekty

- HM Příbram věnovalo také v roce 2020 pozornost propagaci organizace v regionu i mimo jeho rámec aktualizací **tištěných propagačních materiálů, webových stránek** (proběhlo jejich nové zpracování), **FB a YouTube kanálu**; HM Příbram dále spravovalo svůj účet na **turistickém webu www.kudyznudy.cz**; HM Příbram se zaměřilo i na další uplatnění reklamy a PR v médiích, jakož i na zapojení do významných projektů reprezentujících Středočeský kraj, ČR a také město Příbram; mimořádný zájem byl upřen k **účasti na akcích nadregionálního charakteru**: „Den památky obětí komunistického režimu v Památníku Vojna“ (25. 6. 2020); „Prokopská hornická pouť“ (5. 7. 2020); „Den řemesel ve skanzenu“ (25. 7. 2020); „Mistrovství světa v rýžování zlata“ (18. 8. – 22. 8. 2020); „Dny evropského dědictví“ (13. 9. 2020); „Den věží (těžních) a rozhleden“ (28. 9. 2020); „Den Středočeského kraje a výročí vzniku Československa“ (28. 10. 2020), tato akce zrušena z důvodu COVID-19; „**Den boje za svobodu a demokracii 17. 11.**“, tato akce v souvislosti s COVID-19 byla přesunuta do **online prostoru** (17. 11. 2020), **výstava** s názvem „**17. listopad 1939 a 1989 na Příbramsku**“ v on-line publikována též na webu www.kudyznudy.cz ; v Památníku Vojna se uskutečnil **pietní akt za účasti hejtmanky Středočeského kraje Mgr. Petry Peckové**, náměstkyně hejtmanky Mgr. Martina Kupky a dalších radních, **jednalo se o první pracovní cestu těchto politiků po jejich zvolení do funkce** v rámci Středočeského kraje;

- v oblasti PR podpory pořádaných akcí HM Příbram využívalo možnosti prezentace opírající se o tiskové zprávy (**vyšlo celkem 224 tiskových zpráv a PR článků**), televizní a rozhlasové relace v domácích i zahraničních médiích, na www stránkách, na sociálních sítích, turistických webových portálech atd.;

- HM Příbram se zapojilo do projektu tzv. „**Senior pasů**“ a „**Rodinných pasů**“ (17. 9. 2020) ve spolupráci se Středočeským krajem, s prezentací též na webových stránkách (www.seniorpasy.cz, www.rodinnepasy.cz);

- HM Příbram zastoupené ředitelem se podílelo na **zpracování koncepce cestovního ruchu pro město Příbram** s výstupem v podobě strategického workshopu (24. 6. 2020); HM Příbram se podílelo na zpracování textové části **informačních panelů** umístěných na významných místech města Příbram odkazujících též na muzeum;

- HM Příbram pravidelně zasílalo podklady k uveřejnění v „Kalendáriu“, v „Kulturním přehledu“, k propagaci akcí na facebookových stránkách „Středočeská kultura“, v informačním měsíčníku „Středočech“, „Středočeské střípky“, Newsletter „Za oponou Středozezemě“, v „Průvodci Středočeským krajem“; HM Příbram se podílelo na tvorbě mapy expozičních objektů s názvem „Kamaska“ a propagačního materiálu „Kam za kulturou“ návrhem speciálního ikonografického značení pro technické památky; pozvání k návštěvě HM Příbram bylo publikováno též v odborných časopisech cestovního ruchu atd.

- v oblasti publikační prezentovalo HM Příbram Středočeský kraj též na stránkách **tuzemského i zahraničního odborného tisku** a spolupracovalo i s dalšími muzei Středočeského kraje při tvorbě recenzovaného odborného periodika Středočeský vlastivědný sborník (ředitel HM předsedá redakční radě), dále ve vlastivědném sborníku Podbrdsko, v recenzovaném odborném periodiku s názvem Uhlí, rudy, geologický průzkum i v jiných periodikách.

Edukační činnost

- edukační činnost byla realizována, kromě účasti na odborných akcích, zejména v rámci projektu orientovaného na základní a střední školy s názvem „**Školní rok v Hornickém muzeu Příbram**“ (19. ročník); pro seniory pokračoval cyklus přednášek s názvem „**Akademie třetího věku**“ – ve spolupráci se Vzdělávacím institutem Středočeského kraje, s podporou Středočeského kraje i mimo jeho rámec;

- spolupráce se školami a mládeží byla cílena na MŠ (naučné vycházky, Hornické velikonoce, putování za permoníky, jízdy hornickým vláčkem, Vánoce v hornickém domku a štědrovečerní šichta v Prokopské štolě), ZŠ (environmentální výchova s tzv. pilotní školou ekologické výchovy – „Školní rok v Hornickém muzeu“, 19. ročník), SŠ + 2. stupeň ZŠ (středoškolské odborné praxe, exkurze, soutěže, ročníkové práce), VŠ (odborné exkurze domácích i zahraničních univerzit, partnerské smlouvy s univerzitami, odborné práce a jiné) dle zpracované koncepce spolupráce se školami (s využitím metodického portálu www.rvp.cz – strukturovaná prezentace vzdělávacích programů); HM Příbram ve spolupráci s mateřskými a základními školami v regionu uspořádalo mimo jiné interaktivní výchovně zábavný program s názvem „Jarní prázdniny v Hornickém muzeu Příbram“ (3. 2. – 7. 2. 2020); „Jarní prázdniny v Muzeu zlata Nový Knín“ (10. 2. – 14. 2. 2020); „Konec 2. světové války na Novoknínsku“, on-line na FB (7. 5. – 31. 5. 2020); „Den s permoníky“ (areál Vojtěšského dolu, 13. 9. 2020); „Vlastivědné vycházky městem věnované technickým památkám“; „Interaktivní prohlídky Prokopské štoly pro děti“ (12. 5. – 30. 8. 2020); „Štědrovečerní šichta v Prokopské štolě“ (7. 12. – 17. 12. 2020);

- HM Příbram připravilo speciální **interaktivní prohlídky** pro děti v Prokopské štolě a cyklus **vzdělávacích programů** („S havířem do práce“; „Archeodílna“; „Textilní dílna“;

„Hry a hračky“; „Příběhy starých věcí“; „Montánní průzkum“; „Vycházky po Březových Horách“; „Geologické a zoologické exkurze“ a další) z vybraných muzejních oborů;

- HM Příbram spolupracovalo dle uzavřené **Partnerské smlouvy s ČVUT v Praze, Fakultou stavební a Centrem experimentální geotechniky** na řešení projektu s tématem „Štola Josef Smilovice – výuka a výzkum“, s cílem vytvoření multidisciplinárního programu při sdílení celospolečenského významu tohoto historického důlního díla ve známé lokalitě středního Povltaví dotčené těžbou zlata; HM Příbram na základě uzavřené **Partnerské smlouvy s VŠB – TU Ostrava, Fakultou stavební a montánní turistiky a katedrou společenských věd** poskytlo nabídku služeb muzea pro potřeby univerzitní výuky a exkurzí, ředitel HM v této souvislosti zpracoval **oponentní posudek k vědecké studii** s názvem „Život a dílo Prof. Václava Vavřince Pošíka v kontextu vývoje elektrotechnického ústavu VŠB v Příbrami“ od autorky Mgr. Mariany Stonišové z katedry společenských věd, VŠB – TU Ostrava, a oponentní posudek k vědecké studii s názvem „Prof. Dr. Ing. Jaroslav Jičínský (1870–1959) a VŠB“ od autora Mgr. Petra Kašinga z Archivu VŠB – TU Ostrava; ředitel HM zpracoval **oponentní posudek na bakalářskou práci** s názvem „Výcvikový prostor Böhmen na Sedlčansku za 2. světové války“ autorky Veroniky Morávkové z Metropolitní univerzity Praha; HM Příbram pokračovalo v pravidelné **spolupráci i se zahraničními univerzitami**, jako např. s technickými univerzitami ve Freibergu, Mnichově a Clausthalu v SRN (viz společná putovní výstava o historii drátěných těžních lan) a v Košicích ze Slovenské republiky.

- ve spolupráci se Středočeským krajem HM Příbram zajišťovalo přednáškový cyklus „**Akademie třetího věku**“ pořádaný Vzdělávacím institutem Středočeského kraje; HM Příbram se zapojilo do projektu na téma „**Program podpory rodinné politiky Středočeského kraje 2021–2023**“; pokračovala spolupráce se společností **Postbellum, o. p. s.** týkající se orální historie zachycené žáky ZŠ a SŠ v rámci projektu „**Příběhy našich sousedů**“ a budování sbírky „**Paměť národa**“ (24. 8. 2020), ředitel HM Příbram poskytl materiály k některým vytipovaným osobnostem, konzultace a zpracoval závěrečné hodnocení zúčastněných prací; HM Příbram se zapojilo do programu „**Festival svobody**“ (<https://festivalsvobody.cz/o-festivalu/>) prezentací on-line přednášek ředitele HM Příbram na téma „**17. 11. 1939 a 1989 v Příbrami**“ (16. 11. 2020 a 20. 11. 2020).

Participace HM Příbram na projektech s možností vícezdrojového čerpání finančních prostředků

- HM Příbram **získalo finanční spoluúčast** na realizovaných aktivitách rovněž z prostředků nad rámec příspěvku zřizovatele, s využitím příspěvku od **MK ČR z programu ISO II/ D – preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí na vybavení**

depozitáře sbírkových předmětů a restaurování sbírkového předmětu – lidové intarzované truhly; HM Příbram pořádalo **Muzejní příměstský tábor dětí** (20. 7. – 24. 7. 2020, 26 dětí), jehož činnost byla spolufinancována Místní akční skupinou Podbrdsko z prostředků z **Operačního programu Zaměstnanost 2014–2020**; Archeologický ústav Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích podpořil v rámci své **grantové činnosti** konzervování téměř 1 000 kusů historických mincí z 16. – 17. století z tzv. „Pokladu z Hrachova“ (nyní ve sbírce HM Příbram); HM Příbram se zapojilo do soutěže o získání prostředků z projektu s názvem „**Můj kraj**“ v rámci **participativního rozpočtu Středočeského kraje a uspělo** s vlastním projektem zaměřeným na revitalizaci nádvoří Ševčinského dolu, s realizací v r. 2021; HM Příbram se ucházelo o příspěvek **Nadace Landek Ostrava** z „Nadačního programu roku 2021“ týkajícího se historie hornictví a udržování starých hornických tradic a zvyků, **uspělo** s příspěvkem na projekt s názvem „Historické kostýmy hornických žen“.

Spolupráce s Odborem kultury a památkové péče KÚ SK a zřizovatelem muzea

- HM Příbram se snažilo o dodržování termínů a včasné plnění stanovených úkolů; při zpracování úkolů usilovalo o přesné plnění zadání a o nejvyšší kvalitu odevzdávané práce; s **Odborem kultury a památkové péče Středočeského kraje** spolupracovalo HM Příbram mimo jiné na **proškolení pokladních** (10. 3. 2020), v záležitosti **revize uživatelů EZAK** ve věci „Centrálního nákupu“ (11. 6. 2020), při přípravě **Dnů lidové architektury Středočeského kraje** spojené s tiskovou konferencí k tomuto tématu, s křtem stejnojmenné knihy a dalšími činnostmi (24. 6., 18. 7. 2020), při jednání o **otevřených a plánovaných dotačních výzvách** (20. 7. 2020), v rámci problematiky **kulturních a kreativních průmyslů**, ve spolupráci se Středočeským inovačním centrem (jednání kurátorů 26. 6. a 16. 7. 2020); HM Příbram se seznámilo prostřednictvím **on-line webinářů** s využíváním metody EPC (Energy Performance Contracting) ve vztahu k realizaci **energeticky úsporných opatření** v budovách muzea (9. 11. 2020); HM Příbram se zapojilo do **Kulturního léta Středočeského kraje** uspořádáním divadelního představení ve Skanzenu Vysoký Chlumec s názvem „Balada pro banditu“ (27. 6. 2020); HM Příbram zastoupené etnoložkou se zúčastnilo jednání ve věci **péče o tradiční lidovou kulturu na území Středočeského kraje** a vytvoření **konceptu** na další 4 roky orientované např. na **tradiční lidový oděv** (16. 6. 2020); HM Příbram se zúčastnilo přípravy projektu na téma „**Program podpory rodinné politiky Středočeského kraje 2021–2023**“; HM Příbram se zapojilo do projektů tzv. „**Senior pasů**“ a „**Rodinných pasů**“ (17. 9. 2020); pokračovala spolupráce se společností **Postbellum, o. p. s.** týkající se orální historie zachycené žáky ZŠ a SŠ v rámci projektu „**Příběhy našich sousedů**“ a budování sbírky „**Paměť národa**“ (24. 8. 2020); HM Příbram se zapojilo do bližší spolupráce muzeí zřizovaných Středočeským krajem na téma „**Farácí knížka**“ a pro zúčastněné příspěvkové organizace zpracovalo a vytisklo tyto „**Farácí knížky**“ (s platností od 1. 8. 2020); HM Příbram se zúčastnilo ve **spolupráci se Středočeskou centrálou cestovního ruchu, p. o.** (dále SCCR) prezentační akce s názvem „**Road show 2020**“ (Ostrava 16. 6. 2020, Plzeň 22. 6. 2020) a dále **mezinárodních veletrhů cestovního ruchu GO** a **REGIONTOUR 2020** (Brno 16. 1. – 19. 1. 2020), mezinárodního

veletrhu HOLIDAY WORLD & REGION WORLD 2020 (Praha 13. 2. – 16. 2. 2020),
mezinárodního veletrhu ITF Slovakiaitour 2020 (Bratislava 23. 1. – 26. 1. 2020);

- HM Příbram spolupracovalo s věcně příslušným odborem a SCCR ve věci **voucherů na podporu cestovního ruchu** s názvem „**Za kulturou a zážitkem do Středních Čech královských**“; HM Příbram poskytlo SCCR podkladové materiály pro komunikaci a kampaň na sociálních sítích s názvem „**Tipy na zajímavé výlety**“ (24. 3. 2020); HM Příbram se podílelo na **aktualizaci textů do chystané publikace vydané SCCR s názvem „Střední Čechy královské**“ (9. 6. 2020); HM Příbram se zapojilo ve spolupráci se SCCR do celostátního projektu s názvem „**Objevuj památky**“ (1. 10. 2020); HM Příbram spolupracovalo také s dalšími odbory KÚSK, např. s **Odborem Kancelář hejtmanky** poskytnutím materiálů do propagační rubriky „**Kultura pomáhá**“ (6. 4. 2020), v záležitosti návštěvy hejtmanky Středočeského kraje v Památníku Vojna při příležitosti slavnostní **premiéry dokumentárního filmu pojmenovaného „Třicet plus jedna**“ (23. 8. 2020) a při příležitosti **pietního aktu v Památníku Vojna 17. 11. 2020 za účasti hejtmanky a radních** (17. 11. 2020); HM Příbram spolupracovalo též s **Oddělením investic Odboru krajského investora** při dokončení realizace transferů a stavby historických objektů z Mokřan a Říkova ve **Skanzenu Vysoký Chlumeč** (v průběhu celého roku 2020); probíhala spolupráce s **Odborem regionálního rozvoje** v záležitosti řešení elektronické verze publikace s názvem „**Věda a umění hrou**“ (11. 3. 2020); HM Příbram se podílelo na spolupráci s **Odborem majetku** při řešení účasti muzea v rámci tzv. **participativního rozpočtu** s názvem „**Můj kraj**“ (27. 3. 2020); pokračovala spolupráce s **Odborem životního prostředí a zemědělství** poskytnutím konzultací týkajících se evropsky významných lokalit zařazených do soustavy chráněných území **Natura 2000** (v průběhu celého roku 2020); ve spolupráci s Energetickým manažerem Středočeského kraje HM Příbram spolupracovalo na realizaci **energetického managementu** při monitoringu energií a zavádění úsporných energetických opatření (říjen 2020); HM Příbram prezentovalo putovní výstavu připravenou Středočeským krajem s názvem „**Kreativní střední Čechy**“ (Památník Vojna, 1. 10. – 1. 11. 2020).

Návštěvnost muzea

Návštěvnost Hornického muzea Příbram, p. o. činila **v roce 2020** celkem **68 286 osob**, z toho **67 736 platících** a **550 neplatících** návštěvníků.

Knihovna Hornického muzea Příbram, p. o.

- pokračovala **elektronická evidence knihovny** Hornického muzea Příbram, příspěvkové organizace; v r. 2020 bylo zaevidováno **35 přírůstků**; celkový počet knihovních jednotek k 31. 12. 2020 dosáhl čísla **16 791** a celkový počet titulů periodik zaevidovaných v elektronické evidenci k 31. 12. 2020 činil **232**; na to bude navazovat činnost knihovny **v roce 2021**.

Publikační a ediční činnost

- v oblasti publikační HM Příbram prezentovalo příbramský region, Středočeský kraj i ČR též na stránkách **tuzemského i zahraničního odborného tisku**;

- HM Příbram spolupracovalo na redakci recenzovaného sborníku **Středočeský vlastivědný sborník** (ředitel muzea je předsedou redakční rady, korektury sborníku, vlastní příspěvky ředitele HM a pracovníků muzea);

- podíl na redakci sborníku **Podbrdsko** vydávaného Státním okresním archivem Příbram, Městským muzeem Sedlčany a Hornickým muzeem Příbram, p. o. (ředitel a další pracovníci muzea jsou členy redakční rady – korektury sborníku, vlastní příspěvky); ředitel HM členem redakční rady recenzovaného periodika **Uhlí, rudy, geologický průzkum** (korektury příspěvků, vlastní studie); město Příbram vydalo řediteli HM odbornou monografii s názvem „**Památky Příbrami v obrazech**“ (208 str. textu, 3. aktualizované vydání).

Bibliografie pracovníků Hornického muzea Příbram za rok 2020

BÁRTÍK, František. Ladislav Mácha – oddaný služebník Strany (Vyšetřování faráře Toufara). *Podbrdsko*, Příbram 2020, XXVII, s. 212–234.

BÁRTÍK, František. Zemřelé nesvobodné pracovní síly v oblastech produkce uranové rudy se zaměřením na vybrané případy úmrtí 1946–1986. In DUBOVSKÝ, Patrik – GULA, Marian (eds.). *Akcie, zločiny a obete Štátnej bezpečnosti a Pohraničnej stráže v rokoch 1945–1989*. Bratislava 2020, s. 36–67.

BÁRTÍK, František. Věž smrti. In ULBRICHT, Constanze – HANTSCH, Thomas (eds.). *Stíny nad Krušnými horami*. Marienberg 2020, s. 402–439.

BURSÁK, Daniel – JOHN, Jan – KORENÝ, Rastislav – MÍČEK, František. Podmooky (okr. Příbram) – nová laténská viereckschanze? *Archeologické výzkumy v jižních Čechách*, České Budějovice 2020, 33, s. 153–177.

BLAŽKOVÁ, Lenka. Horník malířem amatérem. Václav Lexa (1853–1927). *Podbrdsko*, Příbram 2020, XXVII, s. 97–110.

BLAŽKOVÁ, Lenka. Podbrdští havíři ve vzpomínkách pamětníků. *Středočeský vlastivědný sborník*, Roztoky 2020, 38, s. 53–78.

FISCHER, David. Původní druhy raků jako vlajková a deštníková skupina organismů pro ochranu ekosystémů tekoucích vod. *Rybářství*, Praha 2020, 6/2020, s. 60–63.

HLAVÁČEK, Rudolf. *Carex secalina*. In LUSTYK, Pavel – DOLEŽAL, Jan (eds.). *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XVIII. Zprávy České botanické společnosti*, Praha 2020, 55/1, s. 49–50.

HLAVÁČEK, Rudolf – TRUNEČKOVÁ, Linda. Rozšíření kuřinky solné (*Spergularia marina*) ve městě Příbram. *Bohemia centralis*, Praha 2020, 36, s. 117–135.

HLAVÁČEK, Rudolf – VELEBIL, Jiří. *Rubus siemianicensis*. In LUSTYK, Pavel – DOLEŽAL, Jan (eds.). *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XVIII. Zprávy České botanické společnosti*, Praha 2020, 55/1, s. 115.

CHMELÁŘ, Jan – CIVIŠ, Petr – FISCHER, David – FRYNTA, Daniel – JEŘÁBKOVÁ, Lenka – REHÁK, Ivan. Distribution of the European green lizard, *Lacerta viridis* (Squamata, Lacertidae), in the Czech Republic: Real data and predictive model. *Acta Societatis Zoologicae Bohemicae*, Praha 2020, 84, s. 1–12.

KORENÝ, Rastislav. Archeologické nálezy z Nového Knína a okolí od pravěku do 15. století ve vztahu k ložiskům zlata. In ŠTĚDRÁ, Veronika – LHOTSKÝ, Pavel (eds.). *Zlato na Novoknínsku. Gold in the Nový Knín Area*. Praha 2020, s. 67–74.

TÝŽ. Archeologické výzkumy Hornického muzea Příbram na Příbramsku v roce 2019. *Středočeský vlastivědný sborník*, Roztoky 2020, 38, s. 136–138.

PROCHÁZKA, Lubomír. Dokumentace lidového stavitelství ve sbírkách středočeských muzeí. Sedlčansko. Muzeum vesnických staveb středního Povltaví ve Vysokém Chlumci. In BUREŠ, Pavel (ed.). *Lidové stavby Středočeského kraje*. Praha 2020, s. 20–27, 81–94, 172–176.

PROCHÁZKA, Lubomír. K záměru výstavby Muzea lidových staveb v Kouřimi a zkušenosti z výstavby Muzea vesnických staveb středního Povltaví ve Vysokém Chlumci. In *Vývoj, současnost a problémy dostaveb muzeí pod otevřeným nebem a nejen v Muzeu lidových staveb v Kouřimi*. Kolín 2020, s. 45–46.

PROCHÁZKA, Lubomír. Jiří Langer. Lidové stavby v České republice. Praha: NPÚ – ú. o. p. středních Čech v Praze, 2018, 174 s. In *Národopisná revue*, Strážnice 2020, r. XXX, 2/2020, s. 183–184.

PROCHÁZKA, Lubomír. Jan Doubek – Břetislav Koč – Radim Urbánek. Co roztácel vír. In *Historie a současnost větrných mlýnů, mlýnků a čerpadel*. Brno: PhDr. Ivo Sperát, 2020, 341 s. In *Národopisná revue*, Strážnice 2020, r. XXX, 4/2020, s. 345–346.

SEJKORA, Jiří – PLAŠIL, Jakub – ŠPALEK, Jiří – ŠKÁCHA, Pavel. Minerály řady ullmannit – gersdorffit v asociaci s milleritem z haldy dolu Lill v Příbrami (Česká republika). *Bulletin Mineralogie. Petrologie*, Praha 2020, 28, 1, s. 203–209.

- SVOBODA, Jiří – FISCHER, David – KOZUBÍKOVÁ-BALCAROVÁ, Eva – ŠTÁSTKOVÁ, Andrea – BRŮČKOVÁ, Marie – KOUBA, Antonín – PETRUSEK, Adam. Experimental evaluation of the potential for crayfish plague transmission through the digestive system of warm-blooded predators. *Journal of Fish Diseases*. New Jersey 2020, 43, s. 129–138.
- ŠKÁCHA, Pavel. Minerály série mimetit-pyromorfit na Příbramsku. *Minerál, České Budějovice* 2020, 1, s. 67–73.
- TRANTINA, Václav. Jan Drda. *Podbrdsko*, Příbram 2020, XXVII, s. 321–327.
- TRANTINA, Václav. Mimořádná událost Radětice 1980. *Podbrdsko*, Příbram 2020, XXVII, s. 298–303.
- TRANTINA, Václav. Pivovary vysokochlumeckého panství. *Sedlčanský kraj*, Sedlčany 2020, 31, s. 52–53.
- VELFL, Josef. Z historie vojtěšské úpravny rud. *Podbrdsko*, Příbram 2020, XXVII, s. 235–253.
- VELFL, Josef – KARDA, Milan. Uranový důl Bytíz – nová pobočka Hornického muzea Příbram. *Podbrdsko*, Příbram 2020, XXVII, s. 337–339.
- VELFL, Josef – KARDA, Milan. Uranový důl Bytíz a historie těžby uranu v Čechách. *Středočeský vlastivědný sborník*, Roztoky 2020, 38, s. 181–190.
- VELFL, Josef – KARDA, Milan – KUNICKÝ, Zdeněk. Z historie hutnictví stříbra a olova na Příbramsku. *Středočeský vlastivědný sborník*, Roztoky 2020, 38, s. 34–52.
- VELFL, Josef. Muzeum zlata Nový Knín. In ŠTĚDRÁ, Veronika – LHOTSKÝ, Pavel (eds.). *Zlato na Novoknínsku. Gold in the Nový Knín Area*. Praha 2020, s. 79–84, 148–150.
- VELFL, Josef. Vzpomínka na spolupráci s PhDr. Janem Galuškou. In KRAMÁŘ, Jan – ZAMRZLOVÁ, Jitka (eds.). *Sborník Poštovního muzea 2020*. Praha 2020, s. 22–25.
- VELFL, Josef. K účasti horníků v době 2. světové války v protinacistickém odboji na Příbramsku. *Uhlí, rudy, geologický průzkum*, Praha 2020, 28, č. 3, s. 21–25.
- VELFL, Josef. Vysoká pec Barbora v Jincích a báňský podnikatel Rudolf hrabě Vrbna. *Uhlí, rudy, geologický průzkum*, Praha 2020, 28, č. 4, s. 28–32.
- VELFL, Josef – HAAG, Ulrich – BEDESCHINSKI, Christian. Die Eisenhütten in Jince und Komárov. *Industriekultur*, Essen 2020, 26. Jahrgang, 93. Heft, Ausgabe 4/2020, s. 38–41.
- VELFL, Josef. *Památky Příbrami v obrazech*. Příbram 2020, III. vydání, 208 s.

VRTIŠKA, Luboš – ŠKÁCHA, Pavel – DOLNÍČEK, Zdeněk – MALÍKOVÁ, Radana.
Pyrostitpnit z ložiska Stará Vožice - Ratibořské Hory (Česká republika). *Bulletin
Mineralogie. Petrologie*, Praha 2020, 28, 1, s. 69–73.

S pozdravem

PaedDr. Josef Velfl, ředitel
Hornické muzeum Příbram,
příspěvková organizace